

HINNASTO

Tuote-numero	Tuotteen nimi	Kappalemäärä	Hinta (Tanskan kr)
0397-00	ADI-R Kokonaispaketti		1.495,00
0397-01	ADI-R Käsikirja, englanninkielinen		395,00
0397-07	ADI-R Haastatteluprotokolla	5	442,50
0397-10	ADI-R Nykyisen käyttäytymisen algoritmi 2 v 0 kk - 3 v 11 kk	10	48,00
0397-11	ADI-R Diagnostinen algoritmi 2 v 0 kk - 3 v 11 kk	10	48,00
0397-12	ADI-R Nykyisen käyttäytymisen algoritmi 4 v 0 kk - 9 v 11 kk	10	48,00
0397-13	ADI-R Diagnostinen algoritmi 4 v 0 kk tai vanhemmat	10	48,00
0397-14	ADI-R Nykyisen käyttäytymisen algoritmi 10 v 0 kk tai vanhemmat	10	48,00
0379-80	ADI-R Harjoitus-DVD, englanninkielinen		4.780,00

Hinnat ovat ilman liikevaihtoveroa

KÄYTTÖTARKOITUS

Tutkimusväline diagnosoitessa autismia ja muita autismisspektrin kehityshäiriöitä, suunniteltaessa hoitoa ja kuntoutusta sekä autismin ja muiden kehityshäiriöiden erotusdiagnostiikassa

HAASTATELLEJA

Lääkäri tai psykologi tai muun ammattiryhmän edustaja, jolla on kliinistä kokemusta ja pohjatietoa autismista ja muista laaja-alaisista kehityshäiriöistä

TUTKITTAVA

Lapsi/aikuinen, jonka kehitysikä 2 v 0 kk tai enemmän

HAASTATELUAIKA

3-4 tuntia

PISTEYTYS

Manuaalinen

ADI-R

AUTISM DIAGNOSTIC INTERVIEW - REVISED

AUTISMIN DIAGNOSTINEN HAASTATELUN - UUDISTETTU VERSIO

Ann Le Couteur, M.B.B.S., Catherine Lord, Ph.D., Michael Rutter, M.D., F.R.S.

Tutkimusväline diagnostiikkaan sekä hoidon ja kuntoutuksen suunnitteluun

ADI-R on puolistrukturoitu haastattelu, jonka avulla arvioidaan autismiin ja muihin autismisspektrin kehityshäiriöihin liittyvää käyttäytymistä. ADI-R perustuu autismin ja muiden laaja-alaisien kehityshäiriöiden diagnostisiin kriteereihin DSM-IV:n ja ICD-10:n mukaan. Suomenkielinen ADI-R on käännetty viimeisimmästä, vuonna 2003 ilmestyneestä uudistetusta englanninkielisestä versiosta.

ADI-R on kansainvälisesti tunnustettu ja käytetty instrumentti tutkimustyössä, arvokas tutkimusväline kliinisessä diagnostiikassa sekä hoidon ja intervention suunnittelussa henkilöillä, joilla on autismiin tai autismisspektriin sopivia käyttäytymispiirteitä. ADI-R on myös osoittautunut hyvin tehokkaaksi autismin ja muiden kehityshäiriöiden erottamiseksi toisistaan sekä autististen oireiden määrän luokittelussa. ADI-R on sen vuoksi sopiva kliiniseen arviointiin myös sellaisissa ryhmissä, joissa otaksutaan esiintyvän autistisia piirteitä, esimerkiksi lapsilla, joilla on vakavia kielen kehityksen häiriöitä tai kromosomihäiriöitä, ja synnynnäisesti sokeilla lapsilla sekä lapsilla, joilla on laitosasumiseen liittyvää deprivatiota.

ADI-R-haastattelua voidaan käyttää sekä lapsen että aikuisen arviointiin, kunhan tutkittavan kehitysikä on yli 2 v 0 kk.

ADI-R-haastattelussa arvioidaan autistisen käyttäytymisen kolmea pääaluetta

ADI-R-haastattelu koostuu 93 kohdasta ja kohdistuu kolmeen käyttäytymisen pääalueeseen, jotka ovat keskeisiä autismissa:

- kieli ja kommunikaatio
- vastavuoroinen sosiaalinen vuorovaikutus
- rajoittuneet, toistavat ja stereotyyppiset käyttäytymisen mallit ja kiinnostuksen kohteet

ADI-R-haastattelun suorittaa kliinistä haastattelukokemusta omaava henkilö. Haastateltavaksi valitaan henkilö, vanhempi/vanhemmat tai hoitaja/huoltaja, joka tuntee hyvin tutkittavan henkilön kehityshistorian ja nykyisen käyttäytymisen. Haastattelussa saadut koodit muunnetaan algoritmi-pisteiksi. Haastattelun tulos saadaan käyttämällä Diagnostista algoritmia, Nykyisen käyttäytymisen algoritmia tai molempia riippuen siitä, mikä arvioinnin tarkoitus on. ADI-R-haastattelu pisteytyksineen kestää yleensä 3-4 tuntia.

Haastatteluprotokolla

Haastatteluprotokollan kysymykset kattavat kahdeksan aluetta:

- tutkittavan taustatiedot koskien perhettä, koulutusta sekä aikaisempia diagnooseja ja lääkitystä
- johdantokysymykset: yleiskuva tutkittavan käyttäytymisestä
- varhaiskehitys ja kehityksen virstanpylväät
- kielen/muiden taitojen oppiminen ja menetys
- kieli ja kommunikaatio
- sosiaalinen kehitys ja leikki
- kiinnostuksen kohteet ja käyttäytyminen
- kliinisesti oleelliset käyttäytymispiirteet, kuten aggressio, itsensä vahingoittaminen, ja mahdolliset epileptiset kohtaukset

Jokaisen kysymyksen kohdalla on yksityiskohtaiset koodit, joiden avulla ratkaistaan, onko tarkasteltua käyttäytymispiirrettä ollut havaittavissa, ja mikäli on, missä määrin sitä on ilmennyt.

Haastatteluprotokollan koodaukset

- Ikäkkoodaukset (esim. kysymykset 2 ja 10): Tarkka ikä siitä, milloin tietty käyttäytyminen tai tietty taito on ollut havaittavissa.
- ”Tällä hetkellä” ja ”Koskaan” (esim. kysymykset 33 ja 67): Käyttäytymisen laadullinen poikkeavuus, joka ilmenee missä iässä tahansa. ”Tällä hetkellä” -kohtaan arvioidaan välittömästi haastatteluhetkeä edeltävä 3 kuukauden ajanjakso ja ”Koskaan”-kohtaan mikä tahansa ajanjakso koskaan tutkittavan elämässä sisältäen myös tämän hetken tilanteen.
- ”Tällä hetkellä” ja ”Poikkeavin 4.0-5.0” (esim. kysymykset 42 ja 45): Käyttäytymisen laadullinen poikkeavuus, johon kehitysaste voi vaikuttaa. ”Tällä hetkellä” -kohtaan arvioidaan välittömästi haastatteluhetkeä edeltävä 3 kuukauden ajanjakso ja ”Poikkeavin 4.0-5.0” -kohtaan poikkeavin käyttäytyminen 4.0-5.0 ikävuoden välisenä ajanjaksona.
- Tietyt ikäkaudet (esim. kysymykset 48, 50 ja 65): Muutamat käyttäytymispiirteet ovat relevantteja vain tiettyinä ikäkausina tai muuttuvat laadullisesti merkittävästi iän myötä, niin että varhaislapsuutta ja myöhempää lapsuutta ei voida arvioida samalla tavalla. Näissä kysymyksissä on annettu tietyt ikärajoitukset.

Algoritmit

ADI-R-haastattelun tuloksia tulkitaan käyttäen algoritmeja. Algoritmeja on viisi, kaksi ”Diagnostista algoritmia” ja kolme ”Nykyisen käyttäytymisen algoritmia”. Lisäksi eri-ikäisille on erilaisia algoritmeja.

Diagnostiset algoritmit lapsille, joiden ikä on

- 2 v 0 kk - 3 v 11 kk
- 4 v 0 kk tai vanhemmat

Nykyisen käyttäytymisen algoritmit lapsille, joiden ikä on

- 2 v 0 kk - 3 v 11 kk
- 4 v 0 kk - 9 v 11 kk
- 10 v 0 kk tai vanhemmat

Tutkittavalla voidaan osoittaa mahdollinen autismi käyttäen Diagnostisen algoritmin rajapisteitä (cut-off). Autismi on mahdollinen, jos rajapisteet kaikilla kolmella käyttäytymisen pääalueella (vastavuoroinen sosiaalinen vuorovaikutus, kommunikaatio sekä rajoittunut, toistava ja stereotyyppinen käyttäytyminen) ovat joko tasan rajapisteissä tai ylittyvät ja jos kehityksen poikkeavuus on ilmennyt 36 kuukauden iässä tai aikaisemmin.

Nykyisen käyttäytymisen algoritmi perustuu tutkittavan käyttäytymiseen välittömästi haastattelua edeltävänä 3 kuukauden ajanjaksona. Sitä voidaan käyttää nykyisen toiminnan arviointiin useilla alueilla sekä hoidon ja kuntouttamisen määrittelyyn ja suunnitteluun.

ADI-R:n käytön edellytykset

Haastateltavaksi valitaan henkilö, vanhempi/vanhemmat yhdessä tai huoltaja/hoitaja, joka tuntee hyvin tutkittavan henkilön kehityshistorian ja nykyisen käyttäytymisen.

ADI-R-haastattelun voi suorittaa henkilö, jolla on koulutusta sekä työkokemusta autismispektristä ja kliinisestä haastattelusta. Kliiniset taidot ja kokemus ADI-R:n käytöstä ovat oleellisia. Kun halutaan käyttää ADI-R:ää pelkästään kliinisessä työssä, tulee hankkia englanninkielinen ADI-R Manuaali, suomenkielinen Haastatteluprotokolla sekä englanninkielinen Harjoitus-DVD Dansk psykologisk Forlag -kustantamon (www.dpf.dk) kautta. ADI-R:n laatijat suosittelevat, että Harjoitus-DVD hankitaan ja katsotaan ennen kuin ADI-R:n käyttö aloitetaan kliinisessä työssä.

Kun halutaan käyttää ADI-R:ää tutkimustyössä, ADI-R:n laatijoiden vaatimus on, että sitä ennen suoritetaan laatijoiden hyväksymä harjoituskurssi sekä Inter-Rater Reliabiliteetti (IRR) jonkun laatijoiden valtuuttaman henkilön kanssa. Tietoja harjoituskursseista saa kääntymällä Dansk psykologisk Forlag -kustantamon puoleen (www.dpf.dk).

Materiaalit

ADI-R:n suomenkielinen versio sisältää Haastatteluprotokollan, Diagnostiset algoritmit ja Nykyisen käyttäytymisen algoritmit. Materiaalia käytetään yhdessä WPS Edition ADI-R Manuaalin kanssa. Manuaali ja Harjoitus-DVD ovat englanninkielisiä.